

Doručování písemností advokátovi

Při doručování písemností lze podle § 47 odst. 2 o. s. ř. postupovat jen v případě, že advokát nebyl zastížen na uvedené adrese a současně se zde v době pokusu o doručení písemností nenacházely osoby vypočtené v § 48 odst. 3, pověřené tímto advokátem k přijímání zásilek.

Při doručování písemností lze podle § 47 odst. 2 o. s. ř. postupovat jen v případě, že advokát nebyl zastížen na uvedené adrese a současně se zde v době pokusu o doručení písemností nenacházely osoby vypočtené v § 48 odst. 3, pověřené tímto advokátem k přijímání zásilek. Odesílatel písemnosti je přitom povinen vytvořit prostor pro účinné uplatnění ustanovení § 48 odst. 3 o. s. ř. tím, že advokáta, kterému je písemnost adresována, v zásilce jako advokáta také označí.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13.12.2000, sp.zn. 20 Cdo 1649/98)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci o zaplacení částky 303.175,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 11 C 33/97, o dovolání žalobců proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 30. prosince 1997, č.j. 23 Co 629/97-23, ta, že usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 30. prosince 1997, č.j. 23 Co 629/97-23, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 30. prosince 1997, č.j. 23 Co 629/97-23, Krajský soud v Praze odmítl odvolání žalobců proti rozsudku ze dne 11. června 1997, č.j. 11 C 33/97-15, jímž Okresní soud v Příbrami zamítl žalobu o zaplacení částky 277.910,40 Kč s příslušenstvím. Odvolací soud dospěl k závěru, že rozsudek byl zástupci žalobců doručen uložením na poště dne 20. října 1997 a konec odvolací lhůty připadl na úterý 4. listopadu 1997, takže odvolání podané na poštu k přepravě teprve 6. listopadu 1997 je se zřetelem k ustanovením § 57 a § 204 odst. 1 občanského soudního řádu (dále též jen "o. s. ř.") opožděné (§ 218 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).

Žalobci (zastoupeni advokátem) podali proti usnesení odvolacího soudu včasné dovolání, namítajíce, že údaje o doručení rozsudku obsažené v doručence se nezakládají na pravdě, konkrétně že jejich právní zástupce nebyl vyrozuměn o tom, že mu poštovní doručovatelka přijde doručit zásilku v následující den ani o tom, že zásilka byla následující den uložena na poště a že poštovní doručovatelka se mu ani nepokoušela písemnost doručit. Odtud usuzují, že napadené usnesení vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu věci a že postupem odvolacího soudu jim ve smyslu § 237 odst. 1 písm. f/ o. s. ř. byla odňata možnost jednat před soudem (čímž vystihují dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. a/ o. s. ř.). Proto požadují, aby Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Dovolání je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. e/ o. s. ř. a je i důvodné.

Vady vyjmenované v § 237 odst. 1 o. s. ř. (tzv. "zmatečnosti"), a (je-li dovolání přípustné) jiné vady

řízení, jestliže mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, dovolací soud posuzuje z úřední povinnosti; jinak je vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil (§ 242 odst. 1 a 3 o. s. ř.).

Protože jiné zmatečností vady řízení tvrzeny nebyly a z obsahu spisu nevyplývají, zabýval se dovolací soud tím, zda řízení je postiženo vadou, na niž poukazují dovolatelé.

Ustanovení § 237 odst. 1 písm. f/ o. s. ř. spojuje zmatečnost řízení se skutečností, že účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Odnětím možnosti jednat před soudem je takový postup soudu, jímž znemožnil účastníku řízení realizaci těch procesních práv, která mu zákon přiznává. Nejvyšší soud ve svých rozhodnutích opakovaně vysvětlil, že hodnotící úsudek projevený v rozhodnutí (zde závěr odvolacího soudu, že odvolání je opožděné) není nesprávným postupem soudu "v průběhu řízení" (srov. např. rozhodnutí uveřejněná pod čísly 27/1998 a 49/1998 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. listopadu 1997, sp. zn. 2 Cdon 887/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 5, ročník 1998, pod pořadovým číslem 42 nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. října 1996, sp. zn. 2 Cdon 1007/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 5, ročník 1997, pod pořadovým číslem 36). Jelikož dovolatelé s jiným "postupem" odvolacího soudu zmatečnost řízení nespojují, Nejvyšší soud uzavírá, že vadou dle § 237 odst. 1 písm. f/ o. s. ř. řízení zjevně netrpí.

Argument, že rozhodnutí odvolacího soudu vychází z "nesprávně zjištěného stavu věci", je pro dovolací řízení rovněž bezcenný, když skutkový stav věci lze v dovolacím řízení zpochybnit jen prostřednictvím dovolacího důvodu dle § 241 odst. 3 písm. c/ o. s. ř., jímž lze odvolacímu soudu vytýkat, že jeho rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování. Tento dovolací důvod, jemuž dovolateli formulované tvrzení stejně neodpovídá, se navíc pojí s dokazováním skutečností mezi účastníky sporných (se zjišťováním skutkového stavu), jímž šetření o okolnostech doručení není.

Po obsahové stránce, argumentem o pochybení soudu v řešení otázky, kdy byl rozsudek doručen zástupci žalobců (to jest o pochybení při šetření podmínek doručení), však dovolatelé vystihli i dovolací důvod uvedený v ustanovení § 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř., jímž lze odvolacímu soudu vytýkat, že řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Podle obsahu spisu byl rozsudek jako písemnost určená do vlastních rukou zástupce žalobců (advokáta JUDr. J. P.) uložen (po výzvě ze dne 14. října 1997) na poště ve středu 15. října 1997 (s účinky doručení v pondělí 20. října 1997), přičemž zásilka byla převzata až dne 23. října 1997 (srov. doručenkou u č.l. 18).

K prokázání důvodů dovolání bylo provedeno dokazování výslechem svědků a listinami.

Z výpovědi svědkyně I. S. soud zjistil, že od roku 1995 pracuje jako sekretářka v advokátní kanceláři zástupce dovolatelů, přičemž má zmocnění přebírat za něj poštu. Poštu, včetně doporučených zásilek, chodí vyzvedávat do schránky na poště další pracovnice paní K., svědkyně tak činí, jen není-li jmenovaná přítomna. Některé doporučené zásilky doručovala poštovní doručovatelka přímo. Šlo-li o zásilky adresované advokátní kanceláři, mohly je v takovém případě pracovnice kanceláře převzít, u zásilek adresovaných přímo jednotlivým advokátům však poštovní doručovatelky dříve vyžadovaly, aby byly podepsány přímo těmito advokáty a pracovnícím kanceláře zanechávaly jen oznámení o uložení na poště. Výzvy pošty někdy nacházely i pohozené na zemi. Ve dnech 14. a 15. října 1997 byla svědkyně přítomna na pracovišti, nevzpomíná si však, zda tehdy přebírala nějakou doporučenou

poštu

Z výpovědi svědkyně M. B. bylo zjištěno, že od roku 1994 pracuje jako sekretářka v advokátní kanceláři zástupce dovolatelů a v roce 1997 byla pracovníci oprávněnou přebírat za něj poštu. Nevzpomíná si, zda ve dnech 14. a 15. října 1997 byla přítomna na pracovišti a zda přebírala nějakou doporučenou poštu. Svědkyně popsala způsob doručování zásilek shodně s výpovědí svědkyně S., s tím, že v případě, že jí poštovní doručovatelka zásilku nepředala, zanechala u ní výzvu k vyzvednutí zásilky na poště; přitom jí není známo, jaký systém byl v tom, že některé zásilky předány byly a jiné ne.

Z výpovědi svědkyně E. K. soud zjistil, že v advokátní kanceláři zástupce dovolatelů pracuje jako sekretářka od roku 1991, přičemž má oprávnění k přebírání poštovních zásilek, které každý den na poště vyzvedává. Někdy poštovní doručovatelka přišla do kanceláře zvláště s některými doporučenými zásilkami, jež svědkyně v takové případě převzala. Stávalo se, že poštovní doručovatelka zanechala za dveřmi nebo i jinde výzvu k vyzvednutí doporučené zásilky. Ve dnech 14. a 15. října 1997 byla svědkyně přítomna na pracovišti, nevzpomíná si však, zda tehdy přebírala nějakou doporučenou poštu

Z listovní doručovací karty pošty B. ze 14. října 1997 bylo zjištěno, že u zásilky číslo 1949 adresované JUDr. J. P. je záznam o výzvě na 15. října. Z listovní doručovací karty téže pošty z 15. října 1997 pak bylo zjištěno, že u stejné zásilky je záznam o oznámení jejího uložení. Z dodávací knihy doporučených zásilek pošty B. soud zjistil, že k převzetí zásilky na poště došlo dne 23. října 1997.

Z výpovědi svědkyně B. P. soud zjistil, že jako poštovní doručovatelka pošty B. doručovala 14. října 1997 zásilku určenou do vlastních rukou zástupce dovolatelů. Skutečnost, že adresát písemnosti nebyl na zásilce označen jako advokát, byla podle svědkyně zřejmě důvodem toho, že zásilku nenechala převzít zaměstnankyni advokátní kanceláře a zanechala advokátu toliko výzvu; přesně si to však již nepamatuje.

Podle ustanovení § 48 odst. 3 o. s. ř. písemnosti určené advokátu mohou být doručovány také advokátním koncipientům a jiným pracovníkům, kteří jsou u advokáta pracovně činní a byli jím pověřeni přijímáním zásilek.

Dle ustanovení § 47 odst. 2 o. s. ř., nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, uvědomí jej doručovatel vhodným způsobem, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Zůstane-li i nový pokus o doručení bezvýsledným, uloží doručovatel písemnost na poště nebo u orgánu obce a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Je-li písemnost určená do vlastních rukou účastníka doručována prostřednictvím pošty (§ 45 o. s. ř.), prokazuje místo, den a způsob doručení doručenka, kterou pošta vrací zpět odesílateli (soudu). Jaké konkrétní kroky musí pošta učinit a jaké údaje musí být vyznačeny na doručence osvědčující náhradní doručení písemnosti určené do vlastních rukou účastníka (doručení uložení na poště), stanovila vyhláška č. [78/1989](#) Sb., o právech a povinnostech pošty a jejích uživatelů (poštovního řádu), ve znění účinném do 30. června 2000 (to jest ve znění vyhlášky č. [58/1991](#) Sb.).

Podle § 11 odst. 2 cit. vyhlášky adresa musí být uvedena tak přesně, aby nevznikly pochybnosti, kam má pošta zásilku přepravit, kde a komu ji má dodat. Posoudit, zda je adresa zásilky správná a úplná, přísluší dodací poště.

Nejvyšší soud ve svých rozhodnutích opakovaně zdůraznil, že doručenka je listinou, která má povahu listiny veřejné a která se od listin soukromých liší - ve shodě s § 134 o. s. ř. - svou důkazní silou;

potvrzuje totiž, není-li dokázán opak, pravdivost toho, co je v ní osvědčeno (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. června 1998, sp. zn. 2 Cdon 1532/97, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 18, ročník 1998, pod číslem 127). Výklad podávaný soudní praxí je jednotný i potud, že rovněž písemnost určená do vlastních rukou advokáta může být doručena uložením na poště dle § 47 odst. 2 o. s. ř. Platí nicméně, že podle § 47 odst. 2 o. s. ř. lze postupovat jen v případě, že advokát nebyl zastižen na uvedené adrese a současně se zde v době pokusu o doručení písemností nenacházely osoby vypočtené v § 48 odst. 3, pověřené tímto advokátem k přijímání zásilek.

Odesílatel písemnosti (soud) je přitom povinen vytvořit prostor pro účinné uplatnění ustanovení § 48 odst. 3 o. s. ř. tím, že advokáta, kterému je písemnost adresována, v zásilce jako advokáta také označí; jelikož profese adresáta ve spojení s jeho procesním postavením zástupce účastníka řízení předurčuje zvláštní způsob doručování jemu určených zásilek, musí být tento údaj seznatelným způsobem zpřístupněn i tomu, kdo je povinen písemnost doručit (srov. i výše cit. § 11 odst. 2 poštovního řádu).

Výpovědi svědkyň S. a K. bylo prokázáno, že jako zaměstnankyně pracovně činné u zástupce dovolatelů (advokáta) a pověřené přijímáním jeho písemností, se dne 14. října 1997 zdržovaly na pracovišti (v místě doručení). Jestliže svědkyně P. připustila, že zásilku doručovanou 14. října 1997 nepředala zaměstnankyni advokáta pověřené přijímáním jeho písemností zřejmě proto, že adresát písemnosti nebyl na zásilce označen jako advokát (na doručence jsou uvedeny toliko titul adresáta /JUDr./, jeho jméno a příjmení, název náměstí, číslo popisné, název obce a poštovní směrovací číslo), pak nelze než uzavřít, že - za situace, kdy nejsou a nebyly pochybnosti o tom, že zástupce dovolatelů v rozhodné době byl advokátem a jako advokát je v řízení zastupoval - šetření odvolacího soudu o okolnostech doručení rozsudku soudu prvního stupně neobstojí.

Nebyla-li totiž písemnost doručena osobám oprávněným ji za advokáta převzít proto, že údaje o adresátu písemnosti poštovní doručovatelce zabránily identifikovat ji jako písemnost určenou advokátu, pak nebyly splněny ani předpoklady pro postup vedoucí - v intencích § 47 odst. 2 o. s. ř. - k doručení této písemnosti uložením na poště. Je tomu tak proto, že novému bezvýslednému pokusu o doručení písemnosti (srov. zjištění z listovních doručovacích karet), nepředcházel první řádný pokus o její doručení (přesto, že postupu poštovní doručovatelky nelze vytknout nepravdnost, neodpovídal specifickým poměrům adresáta, jímž byl - objektivně - advokát v postavení zástupce účastníka řízení). Dnem doručení rozsudku soudu prvního stupně zástupci dovolatelů tedy ve světle podaného výkladu byl až 23. říjen 1997, kdy došlo k převzetí zásilky (jak prokazuje i zjištění z dodávací knihy doporučených zásilek) a odvolání podané žalobci na poštu k přepravě 6. listopadu 1997 (srov. obálku č.l. 21a) je včasné.

Dovolací důvod dle ustanovení § 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř., byl tudíž uplatněn právem; Nejvyšší soud proto po provedeném jednání (§ 243a odst. 1, věta druhá, a odst. 2, věta první, o. s. ř.) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 a 5 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)

- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)